

2. Napirend

ELŐTERJESZTÉS Települési értéktár létrehozása

Tisztelt Képviselő-testület!

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. tv. (továbbiakban: Htv) 3-4.§ rendelkezései szerint a települési önkormányzat települési értéktárát, ugyanazon megye területén lévő több szomszédos település önkormányzata tájegységi értéktárát, a megyei önkormányzat megyei értéktárát hozhat létre.

A Htv. célja a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok körének meghatározása, azok felkutatása, dokumentálása, rendszerezése, népszerűsítése, a jelenlegi és a jövő nemzedékkel történő megismertetése és ápolása.

A nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme egy többszörösen összetett, vertikálisan felfutó rendszerben, az un. Magyar Nemzeti Értékek Piramisában (továbbiakban: nemzeti értékpiramis) történik. (a nemzeti értékpiramis az előterjesztés mellékletét képezi)

A nemzeti értékpiramis első lépcsőfokát a települési önkormányzatok adják, amelyek fakultatív feladatként megalakíthatják Települési Értéktár Bizottságaikat. Ezek a bizottságok elkészítik a településen fellelhető nemzeti értékek adatainak gyűjteményét, vagyis a települési értéktárát, melyet megküldenek a Megyei Értéktár Bizottságoknak, illetve, amennyiben nem működik az adott megyében Megyei Értéktár Bizottság, úgy közvetlenül a Hungarikum Bizottságnak (továbbiakban: HB). A települési önkormányzat a települési értéktárral kapcsolatos feladatok ellátásával megbízhat az illetékességi területén működő intézményt, szervezetet vagy azok csoportját.

A második lépcsőfokot a megyei önkormányzatok jelentik, melyek fakultatív feladatként létrehozhatják a Megyei Értéktár Bizottságaikat. Ezek a bizottságok rendszerezik a települési értéktárak adatait, továbbá saját gyűjtőmunkát is végeznek. Az így elkészített megyei értéktárát a HB-nek küldik meg. A megyei önkormányzat is megbízhat a megyei értéktárral kapcsolatos feladatok ellátásával az illetékességi területén működő intézményt, szervezetet vagy azok csoportját (pl. múzeum szervezete).

Az egyes hatáskörrel rendelkező állami szervek ugyancsak rendszerezik saját nemzeti értékeiket (ágazati értéktár), és azt megküldik a HB-nek. A nemzeti értékek részét képezik és ezért a Magyar Értéktárba integrálandók az egyes hatáskörrel rendelkező állami szervek nyilvántartásában szereplő, európai uniós oltalommal rendelkező nemzeti értékek, valamint a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek. Hangsúlyozandó, hogy valamely érték nemzeti értékévé vagy hungarikummá minősítése nem érinti az ezen érték egyéb jogszabályok alapján fennálló védettségét. Gyűjtőmunkát magyarországi és határon túli társadalmi szervezetek, csoportosulások is végezhetnek. Bármely természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, és csoportosulás kezdeményezheti valamely nemzeti érték felvételét bármelyik értéktárba.

A HB a hozzá megküldött listákat a Magyar Értéktárban összesíti és rendszerezi. Külön jogszabály alapján választja ki a Magyar Értéktárból azokat az értékeket, melyeket hungarikummá minősít, és ennek megfelelően, amelyek a Hungarikumok Gyűjteményébe kerülnek. Ennek folytán a HB feladatai két csoportra oszthatók: egyik körben a nemzeti értékekkel kapcsolatos feladatai, másik körben pedig a hungarikumokkal kapcsolatos feladatai kerülnek meghatározásra. A HB elnöke az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter, titkársági feladatait pedig az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által vezetett minisztérium látja el.

A Htv. 1. § (1) bekezdés e) pontja értelmében:

„ **települési értéktár:** a települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.”

A Htv 3. § szerint:

„(1) A települési önkormányzat települési értéktárát hozhat létre.

(2) A települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a településen fellelhető

nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a megyei értéktárba.

- (3) A települési önkormányzat a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei értéktárba történő megküldésével megbízhat a település területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet.
- (4) Ugyanazon megye területén lévő több szomszédos település önkormányzata közös Települési Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és az adatait megküldi a megyei értéktárba.
- (5) A Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a feladat ellátásával történő megbízásról az érintett települési önkormányzat a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t." (HB = Hungaricum Bizottság)

A magyar nemzeti értékek azonosításának és rendszerének folyamatábráját az előterjesztés mellékletét képező ábra szemlélteti.

A törvény végrehajtására kiadott, a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm.rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 2.§ (1) bekezdése alapján a települési és megyei önkormányzat a rendelet hatályba lépésétől – azaz 2013. április 17-től – számított 60 napon belül döntést hoz arról, hogy kíván-e élni a települési, tájegységi, megyei értéktár létrehozásának lehetőségével.

A Kormányrendelet tartalmazza a nemzeti értékek szakterületenkénti besorolására vonatkozó szabályokat (besorolási kategóriák: agrár- és élelmiszer gazdaság, egészség és életmód, épített környezet, ipari és műszaki megoldások, kulturális örökség, sport, természeti környezet, turizmus és vendéglátás), és települési értéktár és Értéktár Bizottság létrehozására vonatkozó részletes szabályokat:

„2. § (1) A települési és megyei önkormányzat (a továbbiakban együtt: helyi önkormányzat) e rendelet hatálybalépésétől számított 60 napon belül döntést hoz arról, hogy kíván-e élni a települési, tájegységi, megyei értéktár létrehozásának lehetőségével.

(2) A települési, tájegységi, megyei értéktár létrehozására, valamint a Települési Értéktár Bizottság, illetve a Megyei Értéktár Bizottság (a továbbiakban együtt: értéktár bizottság) alakítására vagy a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló [2012. évi XXX. törvény](#) (a továbbiakban: [Htv.](#)) [3. § \(3\) bekezdése](#) szerinti, illetve a [Htv. 4. § \(3\) bekezdése](#) szerinti szervezetre vonatkozó döntésről a meghozatalát követő 30 napon belül a települési önkormányzatnak a megyei közgyűlés elnökét, a fővárosi, a fővárosi kerületi és a megyei önkormányzatnak pedig a Hungaricum Bizottság (a továbbiakban: HB) elnökét tájékoztatnia kell.

(3) A helyi önkormányzat a települési, tájegységi, illetve megyei értéktár, illetve az értéktár bizottság létrehozására vonatkozó nemleges döntését bármikor megváltoztathatja, amelyről a döntést követő 30 napon belül tájékoztatnia kell a megyei közgyűlés elnökét, illetve a HB elnökét.

3. § (1) Az értéktár bizottság működési szabályzatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. Az értéktár bizottság

a) legalább három tagból áll;

b) munkájába bevonja a helyi, illetve megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és civil szervezeteket;

c) félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol tevékenységéről a helyi önkormányzat képviselő-testületének.

(2) Az értéktár bizottság működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, tárgyi és ügyviteli feltételeket a helyi önkormányzat - az általa jóváhagyott éves munka- és pénzügyi tervre figyelemmel - maga biztosítja. „

A Korm.rendelet a települési értéktárba történő felvételre vonatkozóan a következőket írja elő:

A helyi önkormányzat közigazgatási területén fellelhető, illetve az ott létrehozott nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba bárki írásban kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat polgármesteréhez, illetve a megyei közgyűlés elnökéhez címzett javaslatában.

A javaslatot a Kormányrendelet 1. melléklete szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani. Valamely nemzeti értéknek a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba, illetve a külhoni magyarság értéktárába történő felvételére irányuló javaslatlattétel ingyenes.

A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a javaslattevő adatait,*
- b) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,*
- c) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,*
- d) a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat, valamint*
- e) szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató vagy ajánló levelét.*

A települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó települési önkormányzat a javaslatot haladéktalanul megküldi a megyei közgyűlés elnöke részére, aki azt a megyei értéktár létrehozásáért felelős Megyei Értéktár Bizottságnak vagy a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti intézménynek, illetve szervezetnek továbbítja.

Az értéktár bizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet a hozzá beérkezett javaslatot megvizsgálja, hogy az a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján megalapozott-e és megfelel-e a Htv.-ben és a Kormányrendeletben foglalt feltételeknek.

Az értéktár bizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet alaki vagy tartalmi hiányosságok esetén a javaslattevőt a hiányok pótlására hívja fel, és ha a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, illetve a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembevételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, a javaslatot érdemben nem tárgyalja meg és erről a javaslattevőt értesíti. A hiánypótlásra való felhívás teljesítésének elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a javaslattevő utóbb ugyanazon nemzeti érték értéktárba történő felvételét kezdeményezze.

A javaslat szerinti nemzeti érték adatainak a Htv. 1. § (1) bekezdés c)-e) pontjai szerinti értéktárak valamelyikébe való felvételéről az értéktár bizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet, a javaslat benyújtását követő 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti.

A települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó települési önkormányzat esetében a Megyei Értéktár Bizottság, illetve a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet a fentiek szerint jár el és dönt a javaslat szerinti nemzeti értéknek a megyei értéktárba való bekerüléséről.

A települési és tájegységi értéktáraknak a megyei értéktárba való, a Htv. 3. §-a szerinti megküldésekor az értéktár létrehozója javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értékek felvételét javasolja a megyei értéktárba.

A települési, a megyei és a külhoni magyarság értéktáraknak a HB részére történő megküldésekor az értéktár létrehozója javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értéket javasolja a Magyar Értéktár elemeként nyilvántartani.

A nemzeti értékek adatait – a települési értéktárban is - a következő, szakterületenkénti kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni:

- a) agrár- és élelmiszergazdaság:** az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai - beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét -, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták;
- b) egészség és életmód:** a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdő kultúra;
- c) épített környezet:** a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek

- megteremtését szolgálja; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;
- d) **ipari és műszaki megoldások:** az ipari termelés - beleértve a kézműipart, kézművességet is - szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;
- e) **kulturális örökség:** a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyon körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek;
- f) **sport:** a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények;
- g) **természeti környezet:** az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;
- h) **turizmus és vendéglátás:** a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó-ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások.

Tolmács község közigazgatási területén fellelhető, illetve az itt létrehozott nemzeti érték felvételét a települési értéktárba a jogszabályi előírások szerint a polgármesterhez címzett javaslatában bárki kezdeményezheti. A javaslatot a Korm. rendelet 1. melléklete szerint kell elkészíteni és benyújtani. A javaslattevő ingyenes. A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a javaslattevő adatait,
- b) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,
- c) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,
- d) a nemzeti értéknek való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat, valamint
- e) szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató vagy ajánló levelét.

Htv. 1. § (1) j) pontja szerinti nemzeti érték: magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték, vagy termék, amely

- a) hazai szempontból meghatározó jelentőségű, így nemzetünk - de legalább egy meghatározott tájegység lakossága - a magyarságra jellemzőnek és közismertnek fogad el,
- b) jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon,
- c) hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez;).

A Kormányrendelet értelmében tehát **a Képviselő-testületnek döntést kell hozni arról, kíván-e élni a települési értéktár létrehozásának lehetőségével.**

Tolmács község jelentős és kiemelkedő értékei:

- kastély

Tolmács község további építészeti, környezeti, természeti adottságait kiemelt nemzeti értékek nem jellemzik. Ugyanakkor jó-néhány területen vannak közösségi életünkben számunkra fontos, kiemelkedő értékeink, pl. a kulturális örökség kategóriákban. Hogy ennek értékei alapján települési értéktár létrehozása szükséges-e, objektív szempontokhoz nehezen köthető.

A települési értéktárba történő felvétel elismerést, megbecsülést jelent az oda bekerülő értékek számára.

A jogszabályban előírt feladatok ellátása többletmunkát és szükség szerint pénzügyi forrásokat is megkíván, amelyet biztosítani kell.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltak figyelembe vételével Tolmács községben számba vehető értékek ismeretében vizsgálja meg a települési értéktár és a bizottság létrehozásának lehetőségét és szükségességét.

Tájékoztatom a képviselő-testületet, hogy a képviselő-testület a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdése szerint a Képviselő-testület az értéktár létrehozására vonatkozó nemleges döntést bármikor megváltoztathatja.

„A” alternatíva:

Amennyiben a Képviselő-testület élni kíván a települési értéktár létrehozásának lehetőségével, az alábbi határozat-javaslat elfogadását javaslom:

...../2013. (VIII....) Képviselő-testületi határozati j a v a s l a t

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. Törvény (továbbiakban: Htv.), és a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Kormányrendelet vonatkozó rendelkezései alapján úgy dönt, hogy **élni kíván a települési értéktár létrehozásának lehetőségével.**

A Képviselő-testület külön Települési Értéktár Bizottságot nem kíván létrehozni, a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozásával, és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei értéktárba történő megküldésével – a Htv. 3.§ (3) bekezdése alapján - a képviselő-testület Ügyrendi Bizottságának feladat- és hatáskörébe utalja.

A képviselő-testület javaslattal él az alábbi értékek települési értéktárba történő felvételére vonatkozóan, és kezdeményezi az értékek települési értéktárba történő felvételét:

-
-

A képviselő-testület felhatalmazza és megbízza a polgármestert, hogy a képviselő-testület nevében a települési értéktárba történő fenti értékek felvételére irányuló javaslat ügyében járjon el, tegye meg a szükséges intézkedéseket, a Kormányrendeletben meghatározott írásbeli javaslatot készítse el és a képviselő-testület nevében írja alá.

A Képviselő-testület felhívja a polgármestert, hogy döntéséről értesítse a Nógrád Megyei Közgyűlés elnökét.

Felelős: értesítés: polgármester,

települési értéktárral kapcsolatos feladatok ellátása: önkormányzati hivatal jegyzője

Határidő: értesítés: azonnal; települési értéktárral kapcsolatos feladatok ellátása: folyamatos

„B” alternatíva:

Amennyiben a Képviselő-testület nem kíván élni a települési értéktár létrehozásának lehetőségével, az alábbi határozat-javaslat elfogadását javaslom:

...../2013. (VIII....) Képviselő-testületi határozati j a v a s l a t

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, és a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) kormányrendelet vonatkozó rendelkezései alapján úgy dönt, hogy nem kíván élni a települési értéktár létrehozásának lehetőségével.

A Képviselő-testület felhívja a polgármestert, hogy döntéséről értesítse a Nógrád Megyei Közgyűlés elnökét.

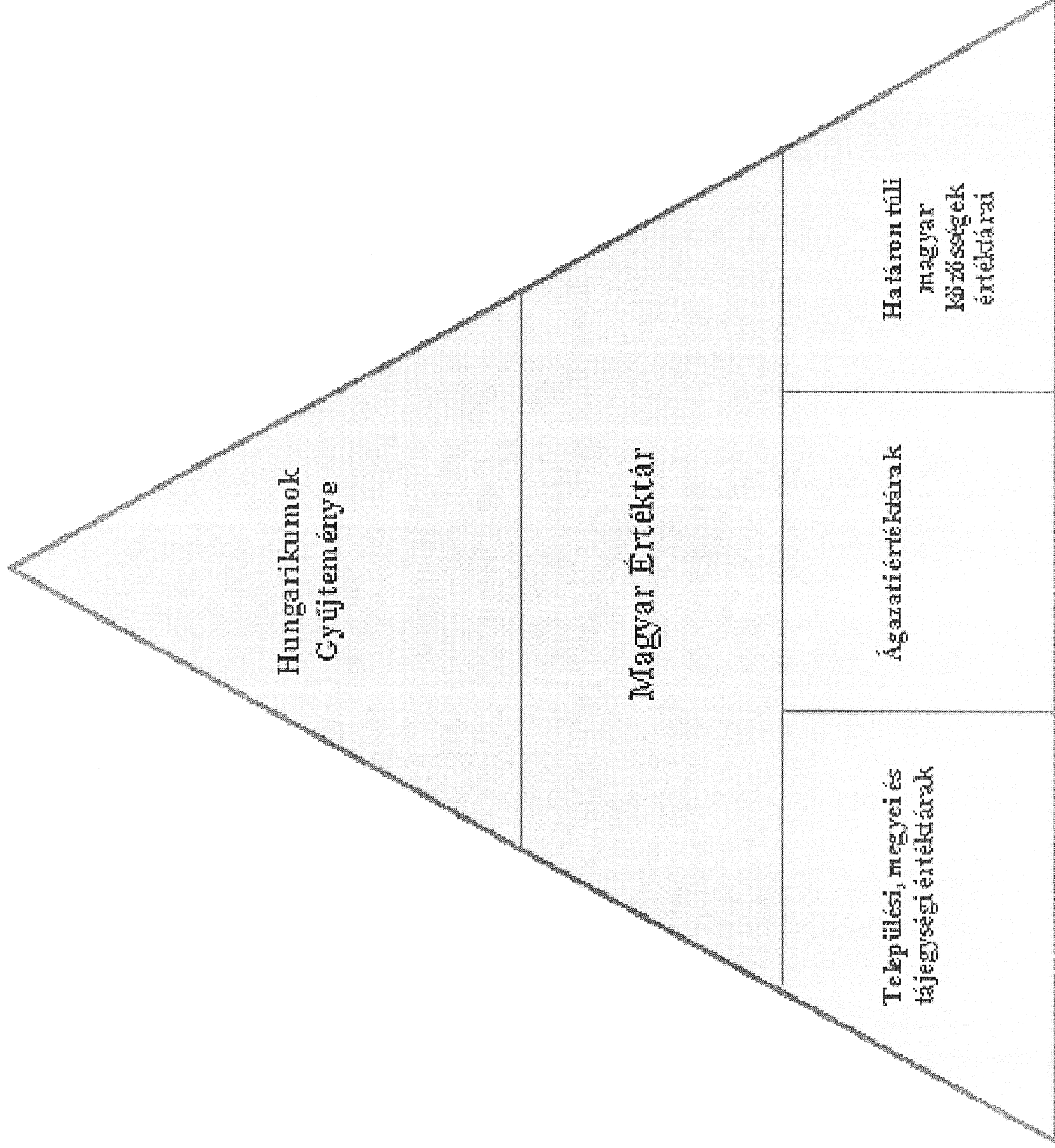
Felelős: polgármester

Határidő: Értesítés: azonnal

Tolmács, 2013. augusztus 6.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

Hungarikumok
Gyűjteménye

Magyar Értéktár

Települési, megyei és
tájegységi értéktárak

Ágazati értéktárak

Határon túli
magyar
közösségek
értéktárai

